

Jussbuss

Vårt arbeid i gjeldgruppa og svindelgruppa

Om Jussbuss

- Studentdrevet rettshjelpstiltak
- 24 heltidsansatte, fordelt på fire grupper
 - Husleie og svindel
 - Utlendingsrett
 - Arbeid, sosial og trygd
 - Fengsels- og gjeldsrett
- Jussbuss ble grunnlagt i

Vårt arbeid

- Saksbehandling
- Rettspolitikk
- Forskning
- Utdanning

***På tide å endre en utdatert
gjeldsordningslov***

Er gjeldsordning en gullbillett ut av
gjeldsproblemer?

***Innsatte må få hjelp til å få
oversikt over gjelden sin!***

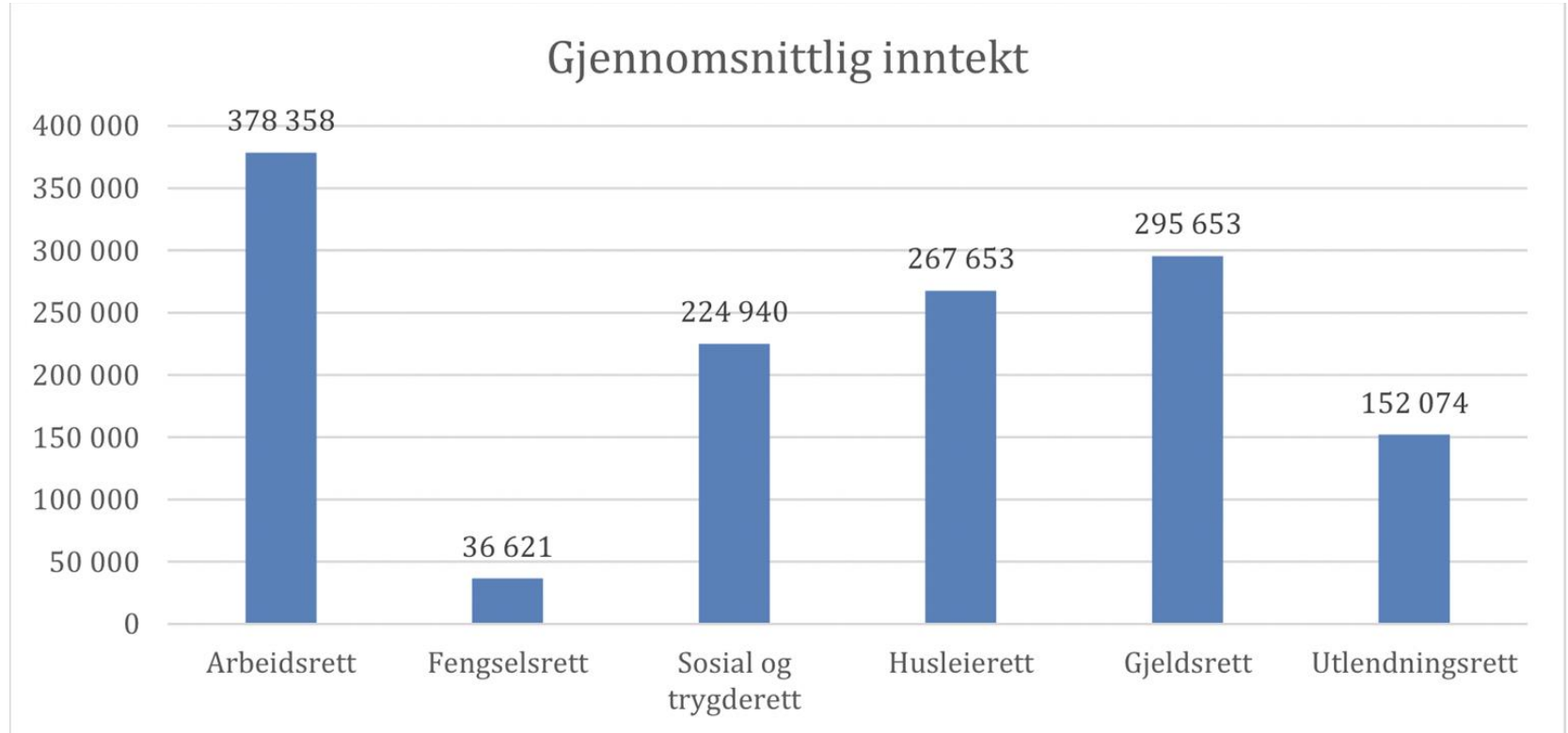
**Etterlyser lavere forsinkelsesrente
for forbrukere**

– Med dyrtid og stadig flere forbruks- og boliglån som går til inkasso, er det et stort behov for å regulere ned forsinkelsesrenten i forbrukertilfeller, skriver artikkelforfatteren.

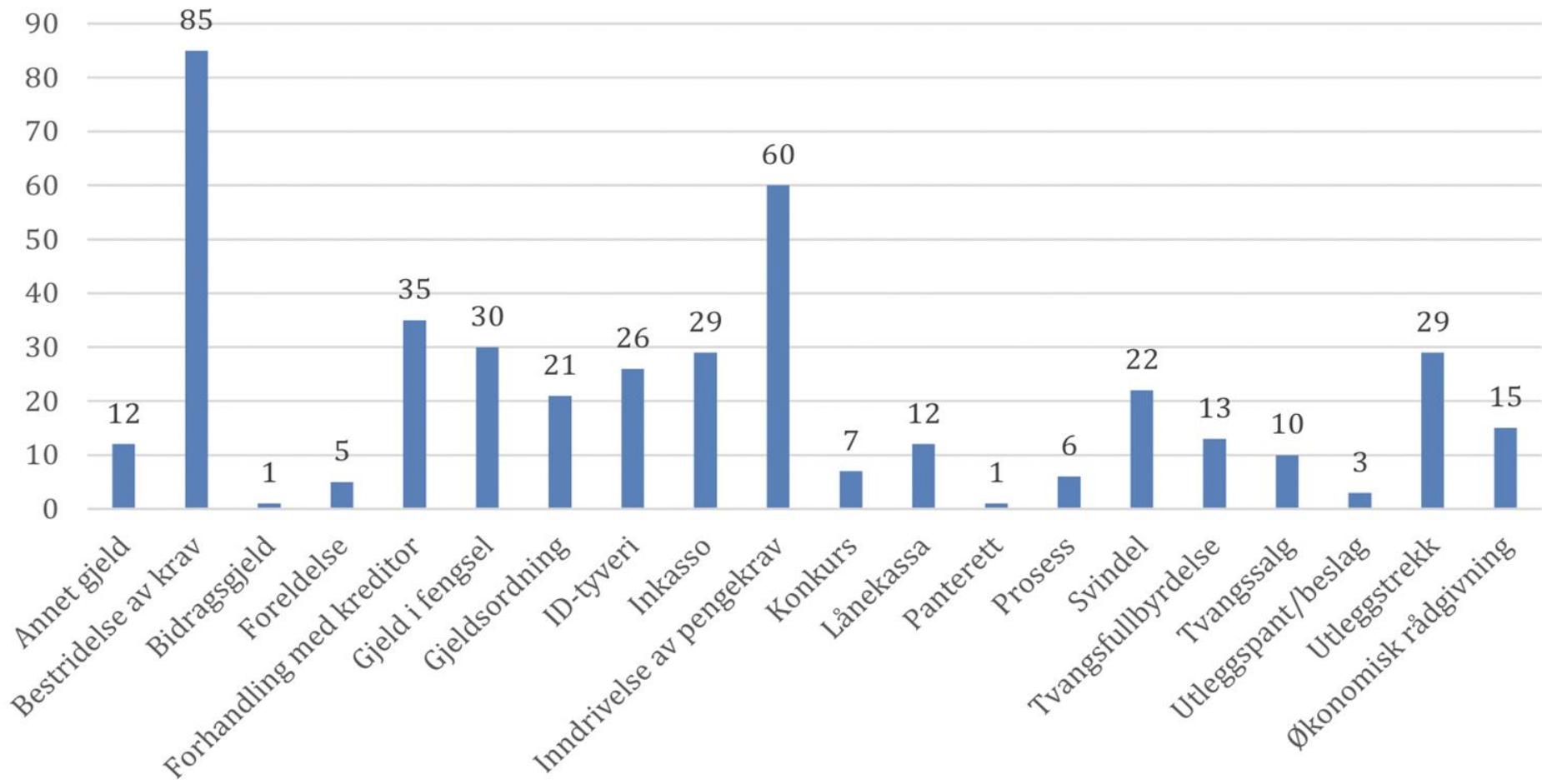
- Inkassoloven må endres

Personer i aldersgruppen 18-25 år har hatt en økning i inkassogjeld på 73 prosent det siste halve året. Stortinget må regulere inkasso slik at flere kan gjøre opp for seg, i stedet for å legge opp til stor profitt for inkassoselskapene, skriver Jussbuss i dette innlegget.

Hvem er klientene våre?

Gjeldsrett

Hva slags saker har vi innenfor gjeldsrett?

- “Bestridelse av krav” er den største kategorien
 - Klienten er ikke enig i grunnlaget for kravet
 - Klienten mener kravet er for høyt
 - Klienten mener kravet er rettet mot feil person
 - Klienten har allerede betalt kravet
- Problemer med inkassoselskap
 - Tar ikke imot innsigelser
 - Vil ikke dokumentere kravet
 - Tar ikke kravet til rettslig inndrivelse
 - Brudd på “god inkassoskikk”

Hva slags saker har vi innenfor gjeldsrett?

- Utleggstrekk og tvangssalg
 - Utleggstrekket er for høyt - klienten har ikke nok til livsopphold
 - Forskjellige utleggstrekk hos SI og Namsfogden
- Hvordan man skal gå frem for å håndtere gjelden
 - Betalingsvilje, men ikke betalingsevne
 - Klienten føler seg ikke hørt i forhandlinger med kreditor
- Ettergivelse av krav eller renter
 - Klienten har krav hos SI med høye forsinkelsesrenter
- Gjeldsordning
 - Klienten ønsker gjeldsordning
 - Klienten har gjeldsordning og har spørsmål om ny gjeld e.l.
 - Klienten har misligholdt og tapt gjeldsordningen

Hva kan vi gjøre?

- Veiledning om rettsreglene - hjelp til selvhjelp
 - Inndrivelsesprosessen - uavhengig av om klienten er skyldner eller kreditor
 - Foreldelse
 - Tips for å skaffe oversikt over gjelden
 - Måter man kan forhandle med en kreditor på
 - Gjeldsordning
 - Prosessen i Forliksrådet

HÅNTERING AV GJELDSPROBLEMER

ID-SVINDEL

En håndbok for deg som har eller kjenner en som har blitt utsatt for ID-svindel

FORLIKSRÅDET

Hvorfor, hvordan og hva skjer?

Hva kan vi gjøre?

- Praktisk bistand
 - Kontakte inkassoselskapet, banken, Namsfogden eller kreditor
 - Oppklare situasjonen
 - Bestride krav
- Gjøre vår vurdering av saken
 - Objektiv vurdering
 - Vi blir bundet av vår konklusjon
- Klage på utleggstrekk eller avslag på gjeldsordning
- Prosessfullmektig i Forliksrådet, Finansklagenemnda

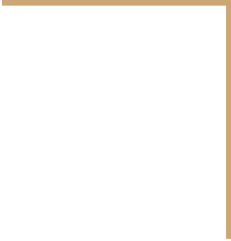

FORLIKSRÅDET

FiKN

Våre avgrensninger

- Praktisk hjelp som ikke innebærer juridiske vurderinger:
 - Skaffe oversikt over gjelden
 - Forhandling med kreditor hvor klienten er enig i kravet og kun mangler betalingsevne
 - Refinansiering - vi kan ikke råde til låneopptak eller nedbetalingsordninger!
 - Søknad til gjeldsordning - vi kan gi **klagebistand ved avslag**

Nærmere om rettsspørsmålene vi møter på i
vår saksbehandling

Særlig om fengselsklienter - ettergivelse av forsinkelsesrenter

Ny voldserstatningsforskrift gir rett til ettergivelse av forsinkelsesrenter som har påløpt mens debitor har sonet.

- Trådte i kraft 01.01.2024
- § 8: Forsinkelsesrenter som løper på statens regresskrav mens skadevolder gjennomfører fengselsstraff eller forvaring **skal** ettergis etter søknad
- Mange innsatte vet ikke om muligheten - og **man må søke på eget initiativ**
- OBS! Gjelder kun for der skadelidte søkte om erstatning etter 01.01.2023.

Ved store låneopptak - bankens avslagsplikt

§ 5-4. Avslagsplikt

(1) Kredittytteren kan inngå kredittavtale med en kunde som er forbruker, bare dersom det på grunnlag av kredittvurderingen er sannsynlig at kunden har tilstrekkelig kreditteevne til å oppfylle forpliktelsene på den måten som kreves etter de tilbudte vilkårene.

Herunder kan det vektlegges at kundens kreditteevne vurderes som tilstrekkelig på grunnlag av tilbudte vilkår om

- a. mellomfinansiering
- b. kapitalfrigjøringslån
- c. refinansiering
- d. rente- eller avdragsfrie perioder
- e. andre forhold av betydning for kreditteevnen.

(2) Tilstrekkelig kreditteevne kan ikke utelukkende begrunnes med at den nåværende verdien av sikkerhet som stilles, overstiger eller vil overstige kredittbeløpet, med mindre kredittavtalen er et boliglån med formål å finansiere renovering eller oppføring av fast eiendom til boligformål. Det samme gjelder for anslag om sikkerhetens fremtidige verdi.

Case 1- Forbrukslån

Klienten forteller at hun har gjeld på 2 millioner. Hun har 1,2 millioner i boliglån. I tillegg har hun gammel forbruksgjeld på 500 000 kr. For en måned siden tok hun opp et nytt forbrukslån på 160 000 kr med 28% effektiv rente. Klienten er uføretrygdet, og gjelden har gått til inkasso.

Case 1 - Forbrukslån - hva kan Jussbuss gjøre?

- Vurdere om banken har brutt sin avslagsplikt etter finansavtaleloven
 - Finansavtaleloven § 5-4: "... bare dersom det på grunnlag av kredittvurderingen er sannsynlig at kunden har tilstrekkelig kredittevene til å oppfylle forpliktelsene.."
 - Om lånet ble tatt opp før 01.01.2023 (gammel finansavtalelov): Frarådningsplikt
- Kundens ansvar kan lempes ved brudd på avslagsplikten
 - Finansavtaleloven § 5-5: så langt det er rimelig
- Bestride ansvar overfor banken
- Finansklagenemda for rettslig avgjørelse
- Klienten slipper å betale tilbake hele lånet?

Om svindel og ID-tyveri

- Om klienten har blitt utsatt for ID-tyveri må man:
 1. Varsle banken **skriftlig**
 2. Endre alle passord, sperre kort og BankID
 3. Anmeld saken til politiet, og få en skriftlig bekreftelse på anmeldelsen
 4. Register kredittsperrer
 - Dun & Bradstreet, Evry, Creditsafe og Experian
- 1. Få oversikt over usikret gjeld
 - www.gjeldsregisteret.com og www.norskgjeld.no
- 1. Følg nøye med på posten
- 2. Be banken om informasjon om svindelen
- 3. Sjekk om man er forsikret mot ID-svindel
 - Alle Telenor-kunder har forsikring hos HELP, husk å aktivere!

Svindel og ID-tyveri: Bankens tilbakeføringsplikt

- Banken skal tilbakeføre svindelbeløpet innen én dag etter reklamasjon dersom det er tale om en overføring
- Ved låneopptak skal kravet frafalles, kunden betaler en egenandel
- Hvis banken ikke vil stå ansvarlig for tapet må de ta saken til Finansklagenemnda
- Mange banker overholder ikke plikten, og tar sin egen vurdering av saken

Case 2 - Svindel ved låneopptak

Klienten forteller at han nylig oppdaget at noen har tatt opp lån i hans navn. Lånet har blitt utbetalt til svindlerens konto, og klienten oppdaget låneopptaket ved at han fikk varsel om utleggsbegjæring fra Namsfogden i posten. Klienten vet ikke hvordan BankID-informasjonen har kommet på avveie, eller hvordan låneopptakene kan ha skjedd.

Case 2 - Svindel - hva kan Jussbuss gjøre?

- Vurdere om klienten kan holdes ansvarlig etter reglene i finansavtaleloven § 3-20 om misbruk ved elektronisk signatur.
- Kundens ansvar kan begrenses til 450 kr dersom han ikke har opptrådt "grovt uaktsomt" eller "forsettlig" ved misbruket.
- Bestride ansvar overfor banken
- Prosessfullmektige ved rettslig avgjørelse

i FinKN?

The logo for FinKN, featuring the word "FinKN" in a bold, sans-serif font. The "Fi" is in a light blue color, and the "KN" is in a dark blue color.

Case 3 - Bestridelse av krav

Klienten forteller at han har fått et varsel om rettslig inndrivelse fra et inkassoselskap. Grunnlaget for kravet er en faktura som er sendt fra en håndverker. Klienten forteller at håndverkeren nå krever 200 000 kr, selv om de egentlig hadde avtalt en pris på 70 000 kr. Klienten har allerede betalt de 70 000 kr, og nekter å betale de resterende 130 000 kr. Derfor har han bare sett bort ifra purringene fra håndverkeren og inkassoselskapet.

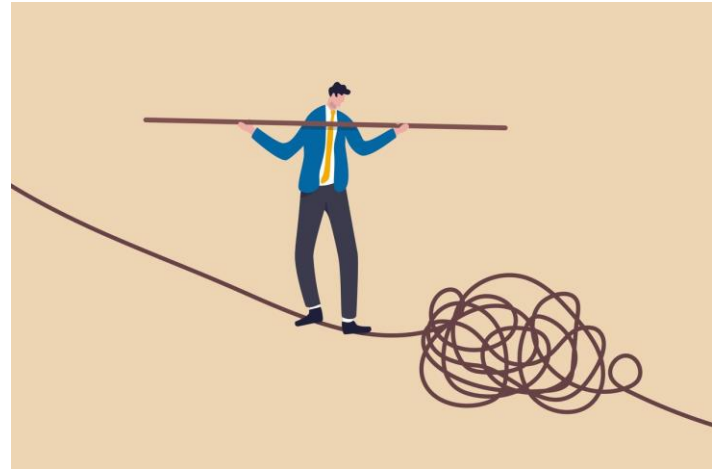

Case 3 - Bestridelse - hva kan Jussbuss/klienten gjøre?

- Si ifra til inkassoselskapet og opprinnelig kreditor at man ikke er enig i kravet
 - Skriftlig
 - En kort begrunnelse for hvorfor man er uenig
- Ubestridte krav er tvangsgrunnlag som Namsfogden kan inndrive
- Er kravet bestridt må kreditor ta saken til Forliksrådet
- Pass på posten for å unngå fraværdsdom
- Skriv tilsvaer
 - Legg ved bevis
 - Oppgi med én ukes varsel om man ønsker medhjelp i Forliksrådet
- Personlig møteplikt

Case 4 - Gjeldsordning

En klient har fått avslag på sin søknad om gjeldsordning. Klienten har stor gjeld fra forskjellige kreditorer, og gjelden fra straffbare forhold utgjør 7,6% av den totale gjelden. Namsfogden har begrunnet avslaget med at en for høy andel av gjelden stammer fra straffbare forhold.

Case 4 - Gjeldsordning - hva kan Jussbuss gjøre?

- Vurdere om klienten oppfyller vilkårene for gjeldsordning basert på avslaget fra Namsfogden
 - En objektiv rettslig vurdering etter gjeldsordningsloven
 - Sende fristavbrytende klage
- Dersom Jussbuss konkluderer med at klienten har rett på gjeldsordning, kan vi bistå med å klage på avslaget til Namsfogden
- OBS! Avslag om gjeldsordning har klagefrist

NAMSFOGDEN

Hvem andre kan Jussbuss henvise til

- For spørsmål om rettslig inndrivelse
 - Namsfogdens veiledningsplikt
 - Forliksrådets veiledningsplikt
- For praktisk, økonomisk hjelp
 - Økonomisk rådgiver i NAV
 - Gjeldsoffer-Alliansen
 - Interesseorganisasjon som arbeider for å hjelpe gjeldsofre
 - 300 kr i året for medlemskap
 - Økonomiformidlingen
 - Økonomistudenter fra NHH, gratis økonomisk rådgivning
 - Netto Rådgivning
 - økonomistudenter, gratis rådgivning, nettbasert
- Om klienten snart er ferdig med soning i fengsel
 - - Nettverk etter soning
- For en rettslig vurdering av kravet
 - Advokatvakten
 - Rettshjelpsentralen

Takk for oss!

Hvordan sende inn sak til oss:

- Ringe til 22 84 29 00
- Sende inn på jussbuss.no
- Møte opp på vårt kontor i Skippergata 23 i Oslo

Åpningstider for når vi tar inn nye saker på telefon og fysisk:

- Mandager kl. 17-20
- Tirsdager kl. 10-15

Hvordan komme i kontakt med oss - fra NAV:

- feg@jussbuss.no (gjeld) - hog@jussbuss.no (svindel)
- 22 84 29 00, mandag til fredag mellom kl. 10-15